

10

CEP
KİTAPLARI

İHRACATTA VE YATIRIMLARDA DEVLET TEŞVİKLERİ

MÜSIAD

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

İHRACATTA VE YATIRIMLARDA DEVLET TEŞVİKLERİ

Temmuz 2001

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Mecidiye Cad. No: 7/50, Mecidiyeköy - 80310 İstanbul

Tel: (0212) 213 61 00 (20 hat) Fax: (0212) 213 78 90 - 216 01 42

e-mail: musiad@musiad.org.tr [www: musiad.org.tr](http://www.musiad.org.tr)

İç Düzen, Kapak

Pusula

Baskı

Erkam

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

İHRACATA YÖNELİK DEVLET YARDIMLARI

UYGULAMASI	5
1. Yurtdışı Fuar ve Sergilere Katılım Yardımı	6
2. Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Tanıtım ve Tutundurulması ile Türk Malı İmajının Yerleştirilmesine Yönelik Faaliyetlerin Desteklenmesi	8
3. Yurtdışında Ofis-Mağaza Açma, İşletme ve Marka Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi.....	10
4. Pazar Araştırması Yardımı	13
5. Patent, Faydalı Model Belgesi ve Endüstriyel Tasarım Tescili Yardımı	16
6. İstihdam “Yol Açma” Yardımı.....	17
7. Eğitim Yardımı.....	18
8. Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi	19
9. Araştırma-Geliştirme (AR-GE) Yardımı.....	20
EK: Sanayiciler-İthalatçılar, Basitleştirilmiş İthalattan Haberiniz Var mı?	24

2. BÖLÜM

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

1. İlgili Mevzuat	28
2. Destek Unsurları	28
3. Bölgesel Ayırım	28
4. Teşvik Belgesi	28
5. Yatırılacak Teminat Tutarı.....	29
6. Teşvik Belgesi için Başvurulacak Mercı	29
7. Müracaatta Aranacak Belgeler.....	29
8. Gelişmiş Yörelere Yapılacak Yatırımlar	30

9. Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası	32
10. Yatırım İndirimi	32
11. Vergi, Resim ve Harç İstisnası.....	34
12. KDV İstisnası.....	35
13. Fondan Kredi Tahsisi	35
14. Bölgesel Gelişmeye Yönelik Yatırımlar (BGYY).....	36
15. Asgari Özkaynak Oranları	36

3. BÖLÜM

KOBİ YATIRIMLARINDA DEVLET YARDIMLARI.....	37
1. ilgili Mevzuat	38
2. Kapsam ve Kobi Yatırımı.....	38
3. Başvuru ve Kobi Teşvik Belgesi.....	39
4. Destek Unsurları	39
5. Fondan Kredi Tahsisi	40

BİRİNCİ
BÖLÜM

İHRACATA YÖNELİK
DEVLET YARDIMLARI
UYGULAMASI

*T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı
İhracat Şube Müdürlüğü'nce yayınlanan İhracata Destek amaçlı
Tebliğlerden derlenmiş Bilgi Notu'dur*

YURT DIŞI FUAR VE SERGİLERE KATILIM YARDIMI

(Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun
2001/14 Sayılı Tebliği)

Uygulamacı Kuruluş : İhracatçı Birlikleri

Yararlanan Şirketler : KOBİ, SDŞ, Büyük Firmalar,
Organizatör firmalar

Başvuru Süresi : Fuar bitiş tarihini müteakip 6 ay içinde

A. MİLLİ KATILIMLARDA ORGANİZATÖR FİRMALARIN DESTEKLENMESİ

Desteklenecek Harcama	Destek Oranı (%)	Azami Destek (\$)	
		Yurtdışı Fuar	Türk İhraç Ürünleri Fuar
Fuar süresince yapılacak defile kokteyl, reklam panoları, fuar tanıtım filmi, afiş, broşür, kitapçık elektronik ortamda tanıtım / videowal, multivizyon gösterileri, yurtdışındaki kitle iletişim araçla- rında yayınlanacak her türlü reklam ülkemiz folklorünü, müziğini ve mutfağını tanıtacak faaliyetler.	60	40.000	60.000

B. MİLLİ KATILIMLARDA İŞTİRAKÇİ FİRMALARIN DESTEKLENMESİ

Desteklenecek Harcama	Destek Oranı (%)	Azami Destek (\$)
- Büyük ölçekli firma	50	
- KOBİ, SDŞ ve Kalkınmada Öncelikli	80	20.000
Yörelerde yerleşik diğer firma ve kuruluşlar		

C. KATILIMLARDA İŞTİRAKÇİ FİRMALARIN DESTEKLENMESİ

Desteklenecek Harcama	Destek Oranı (%)	Azami Destek (\$)
- Stand kirasının	Tamamı	
- Fuar mallarının nakliyesinin	50	20.000

ÜRÜN GRUBUNA GÖRE DESTEKLER:

Ürünün;

- Bilişim, ileri malzeme teknolojileri,
- Gen mühendisliği / biyoteknoloji,
- Uzay ve havacılık teknolojileri,
- Donanım,
- Yazılım

alanlarında olması halinde;

a) **Milli düzeyde gerçekleştirilen katılımlarda;** organizatöre metrekare üzerinden ödenecek katılım ücretinin 25.000 ABD Dolarını aşmamak üzere:

- KOBİ ve SDŞ veya KÖY'de yerleşik diğer firma ve kuruluşlar olması halinde % 90'ı,
- Diğer firma ve kuruluşlar olması halinde % 60'ı,

b) **Bireysel Düzeyde Gerçekleştirilen Katılımlarda;** stand kirasının tamamı ve nakliyenin % 60'ı ödenir.

TÜRK ÜRÜNLERİNİN YURTDIŞINDA MARKALAŞMASI, TANITIM VE TUTUNDURULMASI İLE TÜRK MALI İMAJININ YERLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK FAALİYETLERİN DESTEKLENMESİ

Yurtdışında Onay Yeri: Ticaret Müş./Ateşeliği veya Kons.

Başvuru Mercii : Koordinatör Birlikler
DTM (İhracat Genel Müdürlüğü)

Başvuru Süresi : 6 ay

Yararlanan Şirketler : Türkiye’de kendi unvan ve/veya
markasıyla ticari ve/veya sınai
faaliyette bulunan firmalar, SDŞ’ler

Destek Oranı : % 50

Destek Süresi : Maksimum üç yıl

Başvuru Süresi : 6 ay

Destek Kalemleri	Destek Oranı	Destek Miktarı (Yıllık Max) \$	Destek Süresi
a) Marka Tescili ve Korunması	% 50	50.000	3 Yıl
b) Yurtdışı Birimin Kira Gideri	% 50	200.000	3 Yıl
c) Pazarlama, Tanıtım Faaliyetleri	% 50	300.000	3 Yıl
d) Kalite Sertifikasyon Giderleri	% 50	50.000	3 Yıl
e) Made in Turkey ibaresi ile ihracat	% 50	100.000	3 Yıl
f) Franchising Yoluyla İhracat	% 50	100.000	3 Yıl
g) Marka Tasarım Çalışmaları	% 50	100.000	3 Yıl
h) Üretici Derneklerinin Tanıtım ve Reklam Faaliyetleri	% 50	100.000	3 Yıl
i) Tanıtım-Promosyon Danışmanlık Hizmetleri	% 50	50.000	3 Yıl

YURTDIŞINDA OFİS-MAĞAZA AÇMA, İŞLETME VE TANITIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA P.K.K.K.'NUN 97/9 VE 98/14 SAYILI TEBLİĞLER

KAPSAM

Bu destek Türkiye’de ticari ve sınai-faaliyette bulunan şirketlerin,

- Yurtdışında kendi ünvan ve markasıyla veya yalnızca mal ticaretine aracılık etmek amacıyla ofis, mağaza, şube açmaları halinde giderlerinin belirli bir kısmının karşılanmasını kapsamaktadır.

YARARLANACAK ŞİRKETLER

Türkiye’de yerleşik tüm şirketler ve SDŞ’LER

TEBLİĞ KAPSAMINDA 4 TÜR DESTEK SAĞLANIR.

A) YURT DIŞINDA KENDİ ÜNVAN VE MARKASI İLE SATIŞ YAPMAK AMACIYLA OFİS, DEPO VE MAĞAZA AÇILMASINA DESTEK SAĞLANMASI;

Harcama Kalemleri	Destek Oranı		Yıllık Destek Miktarı
	1. yıl	2. yıl	
Sabit Varlık	% 50	-	20.000 \$
Kira Bedeli	% 50	% 30	50.000 \$
Reklam Harcamaları	% 30	% 20	30.000 \$

B) YURT DIŞINDA MAL TİCARETİNE ARACILIK ETMEK AMACIYLA OFİS AÇILMASINA DESTEK SAĞLANMASI;

Harcama Kalemleri	Destek Oranı		Yıllık Azami Destek
	1. yıl	2. yıl	
Yalnızca Tanıtım ve Kira Bedeli	% 50	% 30	30.000 \$

DESTEK SÜRESİ

- 2 yıl

- Farklı şehirlerde olmak kaydıyla en fazla 5 şube/depo/mağaza yararlanabilir.

BAŞVURU

Başvuru formu ve formda belirtilen belgelerle birlikte ihracatçı birliğine yapılır.

C) SEKTÖREL DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİNİN (SDŞ) YARARLANMASI

SDŞ'ler sözkonusu destekten yararlanabilmek İçin, hazırlayacakları ayrıntılı harcama tahminlerini de içeren fizibilite raporu ile birlikte faaliyetten önce DTM'ye başvururlar.

Fizibilite raporu müsteşarlıkça onaylandıktan sonra SDŞ tarafından gerçekleştirilen faaliyete ilişkin harcamalara ait faturaları DTM'ye ibraz edilir.

SDŞ DESTEK MİKTARI

- * SDŞ tebliğinde belirtilen KOBİ tanımına uyan ortakların sayısı ile sınırlı kalmak.
- * Aynı ülkede 1 defa olmak.
- * Toplam harcamaların % 50'sini aşmamak kaydıyla aşağıda belirtilen limitler dahilinde yararlanabilir.

ORTAK SAYISI	DESTEKLEME TUTARI (\$)
10-20 ARASI	400.000
21-40 ARASI	500.000
41-100 ARASI	600.000
101-150 ARASI	700.000
151-200 ARASI	800.000
201-250 ARASI	900.000
251 VE ÜZERİ	1.000.000

D) TEMSİLCİLİK/DİSTRİBÜTÖRLÜK GİDERLERİNİN DESTEKLENMESİ:

- 1) Türk Şirketi/SDŞ'nin payına düşen vergi, resim, harç, noter masrafı vb. temsilcilik sözleşmesine ilişkin resmi giderlerin 10.000 \$'ı aşmaması kaydıyla % 50'si,
- 2) Temsilci/distribütörün sözleşme konusunu oluşturan Türk Şirketi/SDŞ adına yaptığı reklam harcamalarının (yazılı, görsel) yıllık 30.000 \$'ı aşmaması kaydıyla birinci yıl % 30'u, ikinci yıl % 20'si,

Karşılanır.

GENEL ŞARTLAR

- 1) Şirketler harcama kalemlerine ilişkin faturaları ödeme tarihinden itibaren en geç 6 ay içerisinde ticaret müşavirliği veya konsolosluklara onaylattıktan sonra ilgili ihracatçı birliklerine başvuru yapmaları gerekir.
- 2) Türkiye'de ana şirket tüzel kişiliğini ve/veya tüm ortaklarının yurtdışında açılan birime ortak olması ve Türkiye'deki ana şirket ile organik bağının teşvik edilmesi gerekir.
- 3) Şirketler yurt dışında yabancı bir ortakla gerçekleştirecekleri faaliyetlerde, Türkiye'de yerleşik firmanın payı oranında destekten yararlanırlar.

PAZAR ARAŞTIRMASI YARDIMI

(Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu 97/6 ve
98/12 Sayılı Tebliğleri)

1) PAZAR ARAŞTIRMASI PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ

Onay Mercii	: DTM (İhracat Genel Müdürlüğü)
Uygulamacı Kuruluş	: İGEME (İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi)
Yararlanan Şirketler	: KOBİ, SDŞ ve Üretici Dernekleri
Destek Oranı	: % 95

Maksimum Destek Miktarları:

KOBİ;

- Toplam 75.000 \$
- Tek bir proje için azami 7.500 \$
- Bir yıl içinde azami 15.000 \$

SDŞ ve üretici dernekleri;

- Proje bazında azami 10.000 \$
- Bir yıl içinde azami 50.000 \$

Bu Karar Kapsamında Destek

- Şirketlerin kendi bünyelerinde yapacakları projeler,
 - Pazar araştırması hizmeti veren şirketlerin/kurumların şirket nem ve hesabına yapacakları projeler,
 - Üretici Derneklerinin üyeleri için yapacakları ve yaptıracakları projelere
- Sağlanmaktadır.

**2) KOBİ'LER ARASINDA İŞBİRLİĞİ
FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ**

- Onay Mercii** : DTM (İhracat Genel Müdürlüğü)
- Uygulamacı Kuruluş** : DTM ve İKV
- Yararlanan Şirketler** : KOBİ ve SDŞ
- Destek Oranı** : % 70

Maksimum Destek Miktarları:

Bir firmadan, en fazla bir kişinin;

- 500 \$'ı geçmemek kaydıyla yol,
- günlük 100 \$'ı geçmemek kaydıyla konaklama, giderleri karşılanmaktadır.

Destek Kapsamındaki Faaliyetler;

- İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV)'nın organizasyonu ile Avrupa Birliği Komisyonu tarafından düzenlenen europartenariat ve medpartenariat benzeri faaliyetlere katılmaları,
- Türkiye'de sınai ve ticari faaliyette bulunan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ)'nin ve/veya bunların bir araya gelerek kurmuş oldukları Sektörel Dış Ticaret

Şirketlei (SDŞ)'nin uluslararası işbirliğini sağlamaya yönelik olarak Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM)'nin uygun gördüğü uluslararası düzeyde düzenlenen faaliyetlere katılmaları, ve

- Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ)'nin ortaklarına pazar bulunabilmesi amacıyla DTM'nin uygun gördüğü yabancı ülkelere gerçekleştirecekleri "KOBİ'ler arası İşbirliği Programları" düzenlemeleri.

PATENT, FAYDALI MODEL BELGESİ VE ENDÜSTRİYEL TASARIM TESCİLİ YARDIMI

**(Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun
98/3 Sayılı Tebliği)**

- * Yetkili Kuruluş** : Dış Ticaret Müsteşarlığı
- * Başvuru Mercii** : Türk Patent Enstitüsü
- * Yararlananlar** : Gerçek Kişiler

Destegın Kapsamı:

Bu kapsamda, gercek kişiler tarafından;

- Patent alınması esnasında yapılacak harcamaların 1.000 ABD \$'ını aşmamak üzere % 75'i,
- Faydalı model belgesi alınması esnasında yapılacak harcamaları 500 ABD \$'ını aşmamak üzere % 75'i
- Endüstriyel tasarım tescili için yapılacak harcamaların % 75'i desteklenir.

İSTİHDAM “YOL AÇMA” YARDIMI

(29.1.2000/23948 sayılı R.G. yayımlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu 2000/1 Sayılı Tebliği)

- * **Başvuru Mercii** : DTM (İhracat Genel Müdürlüğü)
- * **Yararlanan Şirketler** : SDŞ'ler
- * **Destek Oranı** : % 75
- * **Destek Kapsamındaki** : 1 Yönetici, 2 Eleman
Eleman Sayısı
- * **Destek Süresi** : Maksimum 1 yıl
- * **Destek Miktarı** : Yönetici 18.000 \$, Elemanlar 9000 \$

Bu Tebliğin amacı, Sektörel Dış Ticaret Şirketi ünvanına haiz firmaların münhasıran dışticarete ilişkin işlemlerini yürütmek üzere konusunda tecrübeli yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdamının sağlanmasıdır.

EĞİTİM YARDIMI

(Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun
2000/2 Sayılı Tebliği)

- Onay Mercii** : DTM (İhracat Genel Müdürlüğü)
Uygulamacı Kuruluş : İGEME (İhracatı Geliştirme Etüd
Merkezi)
Yararlanan Şirketler : KOBİ, SDŞ'ler
Destek Oranı : KOBİ'ler % 50, SDŞ'ler % 75
Destek Miktarı : Yurtdışı eğitim programı 7.500 \$
Yurtiçi eğitim programı;
→ KOBİ'ler 5.000 \$
→ SDŞ'ler 15.000 \$
Desteklenecek Eğitim : Yurtiçi 3 adet
Programı Adedi : Yurtdışı 3 adet
Destek Süresi : Maksimum 3 ay

Destek Kapsamındaki Konular:

- Dış Ticaret, Gümrük ve Kambiyo Mevzuatı,
- İhracat için pazar ve müşteri bulma, pazar analizi, pazar araştırması, alıcıyla müzakere ve yazışma teknikleri ve fiyat verme,
- İhracata ulusal ve uluslararası finansman sağlama teknikleri,
- Rekabet hukuku ve koşulları ile Avrupa Birliği ve Dünya Ticaret Örgütü mevzuatı, uluslararası pazarlama teknikleri,
- Moda-Marka tasarımı.

“ÇEVRE MALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ” HAKKINDA 97/5 VE 98/13 SAYILI TEBLİĞLER

AMAÇ

Uluslararası pazarlarda KOBİ’lerin rekabet gücünün arttırılması ve çevre, kalite, insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlayabilmelerini teminen desteklenmesidir.

Başvuru Mercii	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
Desteklenen Firmalar	: KOBİ’ler
Destek Süresi	: Her bir ürün için 3 yıl süre ile
Destek Oranı	: % 50

KAPSAM

Türk Standartları Enstitüsü veya Akradite edilmiş kuruluşlardan alınacak,

- Kalite Güvence Sistemi Belgeleri (ISO 9 000 Serisi),
- Çevre Yönetim Sistemi Belgeleri (ISO 14 000 Serisi),
- CE İşareti,
- Ve Müsteşarlık tarafından uygun görülen uluslararası nitelikteki diğer kalite ve çevre belgelerinin,

belgelendirilmiş harcamaları (sadece belgelendirme harcamaları) % 50’si oranında desteklenmektedir.

ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME (AR-GE) YARDIMI (98/10 SAYILI TEBLİĞ)

YARARLANABİLEN KURULUŞLAR:

- Tüm sanayi kuruluşları ile
- Yazılım geliştirmeye yönelik kuruluşlar.

ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME PROJELERİ:

- Yeni bir ürün üretilmesi,
 - Ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi,
 - Maliyet düşürücü ve standart yükseltici mahiyette yeni tekniklerin geliştirilmesi,
 - Üretimle ilgili olarak yeni bir teknoloji geliştirilmesi konusunda bilimsel esaslara uygun ve AR-GE faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette hazırlanacak
 - ve sonuçlarını faydalı araç, gereç, malzeme, ürün, yöntem, sistem ve üretim tekniklerine dönüştürülmesi
 - veya mevcut teknoloji ile iyileştirmeye yönelik çalışma ve teknoloji uyarlamasını,
- ifade eder.

HANGİ AR-GE AŞAMALARI İLE İLGİLİ HARCAMALAR DESTEKTEN YARARLANIR

- 1- Kavram geliştirme
- 2- Teknolojik/teknik ve yapılabirlik etüdü
- 3- Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar vb. çalışmalar
- 4- Tasarım ve çizim çalışmaları
- 5- Prototip üretimi
- 6- Pilot tesisin kurulması
- 7- Deneme üretimi
- 8- Patent ve lisans çalışmaları
- 9- Satış sonrası sorun giderme hizmetleri

SAĞLANAN DESTEK TÜRLERİ

98/10 sayılı AR-GE yardımına ilişkin tebliğ kapsamında;

- TÜBİTAK tarafından yürütülen hibe şeklinde ve
 - TTGV tarafından yürütülen sermaye desteği niteliğinde,
- olmak üzere iki tür destek sağlanmaktadır.

1. AR-GE FAALİYETLERİNİN PROJE BAZINDA DESTEKLENMESİ

Kuruluşların kendi bünyelerinde veya Türkiye’de olmak kaydıyla bünyeleri dışında gerçekleştirdikleri AR-GE faaliyetleriyle ilgili harcamaların belli bir kısmının karşılanmasıdır.

* Destek Oranı	: % 50
* Azami Destek Oranı	: % 60
* Destek Süresi	: 3 Yıl
* Yetkili Kuruluş	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
* Uygulamacı Kuruluş	: TÜBİTAK

Bir önceki dönemle ilgili ve ölçülebilir olmak koşuluyla, bu kapsamda karşılanacak başlıca harcamalar şunlardır:

- a) Personel giderleri (Araştırmacı ve araştırmada kullanılan teknisyen).
- b) Araştırma faaliyeti için kullanılan alet, teçhizat, yazılım giderleri.
- c) Araştırma için kullanılan danışmanlık hizmeti ve eşdeğer hizmet alım giderleri.
- d) Ülke içindeki AR-GE kurum ve kuruluşlarına yaptırılan AR-GE hizmet giderleri.
- e) Doğrudan AR-GE faaliyetleri ile ilgili malzeme alımı vb. giderleri.

2. PROJELERE SERMAYE DESTEĞİ SAĞLANMASI

- * Uygulamacı Kuruluş : Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV)
- * Destek Oranı : % 50

Bu amaçla, TTGV ile proje sahibi kuruluş arasında bir sözleşme imzalanır. Sermaye desteği iki şekilde sağlanmaktadır:

A) ÜRÜN GELİŞTİRME PROJELERİNE SERMAYE DESTEĞİ

- * Azami Destek Süresi : 2 Yıl
- * Azami Destek Tutarı: 1 Milyon \$
- Ticari Değeri Olan yeni ürün oluşturulması,
 - veya mevcut ürünlerin rekabet gücünün yükseltilmesine,
 - ya da bu amaçla üretim yöntemi, sistemi ve tekniklerinin araştırılmasına ve geliştirilmesine yönelik AR-GE projelerine,
 - D.F.İ.F'dan projeyi yürüten sanayi kuruluşunu teşvik eder nitelikte, destek sağlanmasıdır.

B) STRATEJİK ODAK KONULARI PROJELERİNE SERMAYE DESTEĞİ

- * Uygulamacı Kuruluş : Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
- * Destek Oranı : Proje giderlerinin tümü
- * Azami Destek Tutarı : 100.000 \$
- * Azami Destek Süresi : 1 Yıl

“Stratejik Odak Konuları Projeleri”, ülkemizde hangi alanlarda teknolojik projeler yürütülmesinde yarar bulunduğunu veya araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin ülkemizde gelişip yaygınlaşması için alınması gereken tedbirleri tespit eden projelerdir.

DİĞER HUSUSLAR

Ayrıca aşağıdaki projelere de destek sağlanması imkanı getirilmiştir.

- * Eureka projelerine süre kısıtı olmaksızın % 50 oranında destek sağlanması, bu kapsamda üniversitelerin yapacakları harcamaların da 10.000 \$'a kadar desteklenmesi,
- * Birden çok sanayi kuruluşunun TÜBİTAK/TTGV ile birlikte kurdukları şirketlerin AR-GE harcamalarının % 60 oranında desteklenmesi.

SANAYİCİLER-İTHALATÇILAR

BASİTLEŞTİRİLMİŞ İTHALATTAN HABERİNİZ VAR MI?

4458 sayılı Gümrük Kanununun getirmiş olduğu imtiyazları bilgilerinize sunarız.

YASAL YETKİ VE ŞARTLAR: Gümrük Kanununa bağlı Gümrük Yönetmeliğinin 20.maddesi gereği Otomasyon Uygulamalarına geçmiş Gümrük İdarelerinde yürütülecek işlemlerinize Yönetmeliğin 28. maddesine istinaden Basitleştirilmiş İşlem ve Sonradan Kontrol İzin Belgesi olarak devlet güvencesi altında ithalat ve ihracat kolaylıkları uygulanabilir.

BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM BELGESİNİN FAYDALARI

- İthalde aslı gerekli Orijinal Fatura, K.K.D.F Makbuzu, Döviz, Transfer makbuzu, Navlun Makbuzu, Sigorta Poliçesi vb. belgelerin bir veya bir kaçının aslı olmaksızın ithal imkanı,
- ATR/EUR. 1 Belgesinin olmadığı zamanlarda vergi farkının depoya alınmak ve ibraz edilmek suretiyle işlem yapılma imkanı,
- ATR/EUR. 1 Belgesinin fotokopileri var ise bunlar kabul edilerek işlem yapılma imkanı,
- Bu tebliğ ekinde yer alan malzemelerden Laboratuvar (Kimyagerlik) raporunun aranmaması imkanı,
- Taşıt üstü (SUPALAN) listesi kapsamında bulunmayan eşyaları taşıt üstü işleme tabii tutma imkanı,
- C-E-D- Tipi antrepolara alınacak mallar için alınacak teminat tutarının%10'nun uygulanması,

SONRADAN KONTROL İZİN BELGESİNİN FAYDALARI

- Gümrüğe gelen malzemelerinizin hiçbir surette muayene-ye tabi tutulmadan ithal imkanı,
- Gümrük idaresinin istediği veya bir ihbar üzerine eşyanın yerinde muayenesi istenebilir.

HER İKİ BELGE İÇİN ARANILACAK ŞARTLAR

Aşağıda belirtilen kriterlerin en az birine sahip olmak;

- Bir takvim yılı içerisinde en az 100 Beyanname ile ithalat yapmış olmak
- Bir takvim yılı içerisinde aynı G.T.İ.P. eşyadan 50 Beyanname yapmış olmak
- Bir takvim yılı içerisinde en az 2 milyon USD ithalat yapmış olmak
- Bir takvim yılı içerisinde aynı G.T.İ.P. eşyadan 500 Bin USD ithalat yapmış olmak,

İSTENİLECEK BELGELER

- Ticaret Sicil Gazetesi
- İmza Sirküleri
- Oda Sicil Kayıt Sureti
- Vergi Mükellefiyet yazısı
- Ortakların Hisse paylarını gösterir T. Sicil Gazetesi
- Ortakların Savcılıktan Sabıka Kaydı
- Taahhütname
- Şartları Terfik edecek belgeler (G.Giriş Beyannamesi Fotokopileri)

Geniş bilgi almak için S&F Gümrükleme Ltd.Şti.yi arayınız.
(0312-215 10 10)

Saygılarımızla,

Süleyman YOLCU - Ferhat DENİZ

İKİNCİ
BÖLÜM

YATIRIMLARDA
DEVLET YARDIMLARI

1. İLGİLİ MEVZUAT

- a) 21.12.2000 tarih ve 2000/1821 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar (RG: 18.01.2001/24291)
- b) 2000/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (RG: 18.02.2001/24322)
- c) Karar ve Tebliğ'in Uygulanmasına İlişkin 2000/1 sayılı Genelge (RG: 23.03.2001/24351)

2. DESTEK UNSURLARI

- a) Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası,
- b) Yatırım İndirimi,
- c) Katma Değer Vergisi İstisnası,
- d) Vergi Resim ve Harç İstisnası,
- e) Fon'dan Kredi Tahsisi

3. BÖLGESEL AYIRIM

- a) Gelişmiş Yörelere (İstanbul ve Kocaeli il sınırları; Ankara, İzmir, Bursa, Adana ve Antalya Büyükşehir hudutları içi)
- b) Normal Yörelere
- c) Kalkınmada Öncelikli Yörelere (50 il) (KÖY)

4. TEŞVİK BELGESİ

Teşvik Belgesi alınabilmesi için, yatırımın belli bir tutarın üzerinde olması gerekmektedir. Bu asgari tutar;

- a. Gelişmiş yörelerde 600 milyar Türk Lirası,
- b. Normal yörelerde 400 milyar Türk Lirası,
- c. Kalkınmada öncelikli yörelerde 200 milyar Türk Lirası,
- d. Finansal kiralama şirketi aracılığıyla yapılacak yardımlarda bu tutarların % 25'idir.

5. YATIRILACAK TEMİNAT TUTARI

Teşvik Belgesine ilişkin müracaatta, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Yatırımları Teşvik Fonu'na (YTF) gelir kaydedilmek üzere;

- a) KÖY'de yapılacak yatırımlarda 200 milyon Türk Lirası,
- b) Normal yörelerde yapılacak yatırımlarda 400 milyon Türk Lirası,
- c) Gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlarda 600 milyon Türk Lirası,
- d) KÖY dışındaki yörelerde 2 trilyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlarda 2 milyar Türk Lirasının, yatırılması gerekmektedir.

6. TEŞVİK BELGESİ İÇİN BAŞVURULACAK MERCİ

Teşvik Belgesi alınabilmesi için;

- a) Yabancı sermayeli şirket ve şubelerce gerçekleştirilecek bütün yatırımlar için HM Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne,
- b) 2 trilyon Türk Lirasının altındaki imalat sanayi ve tarımsal sanayi yatırımları (Tebliğ Ek-1'de sayılanlar) için Tebliğ Ek-2'de sayılan Sanayi Odalarından birine,
- c) Diğer yatırımlar için ise HM Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne, müracaat edilir.

7. MÜRACAATTA ARANACAK BELGELER

- a) Yatırım bilgi formu,
- b) Teminat makbuzu,
- c) İthal ve/veya yerli makine ve teçhizat listeleri,
- ç) Noter tasdikli imza sirküleri,
- d) Kuruluşun ve son sermaye yapısının yayınlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazeteleri,

- e) Bazı yatırımlarda proforma fatura veya fiyat teklifleri,
- f) Vergi dairesince onaylı son yıl bilançosu,
- g) Yatırımcının mali mevzuata aykırı bir fiilinin olmadığına ilişkin taahhütname,
- ğ) Vergi, resim ve harç istisnasından yararlanmak için İhracat Taahhütnamesi
- h) Komple yeni yatırım dışındaki yatırımlarda Kapasite Raporu,
- ı) Kiralık işyerinde yapılacak yatırımlarda en az 5 yıllık, kiralık arsada yapılacak yatırımlarda en az 10 yıllık Kira Kontratı,
- i) Sektörün niteliğine göre ilgili kurumlardan alınacak belge, izin, ruhsat gibi yazışmalar.

8. GELİŞMİŞ YÖRELERDE YAPILACAK YATIRIMLAR

Gelişmiş yörelerde komple yeni yatırım, entegrasyon ve ürün çeşitlendirmesine yönelik yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez. Tevsi, modernizasyon, yenileme, kalite düzeltme, darboğaz giderme ve tamamlama yatırım cinsleri için belge düzenlenebilir.

Ancak, gelişmiş yörelerde yapılacak aşağıdaki yatırım konularında, yatırımın cinsi ne olursa teşvik belgesi düzenlenebilir:

- Eğitim
- Sağlık
- Turizm
- Elektronik sanayi
- Çevre koruma
- Öncelikli teknoloji
- Teknopark
- Ar-Ge
- Enerji dahil altyapı

- Tersane
- Gemi ve yat inşa
- Maden istihracı
- Bilişim teknolojisi
- Yazılım geliştirme
- Uçak ve helikopter
- Rehabilitasyon merkezi
- 50 milyon \$'ın üzerindeki yatırımlar
- Fuar ve Sergi Merkezi
- Müze, Kongre, Kültür, Gösteri Merkezi
- Spor Kompleksi
- Soğuk Hava Deposu ve Antrepo
- Yurt Dışına Yönelik Lojistik
- Kombine Konteyner Taşımacılığı
- Otobüs (Uluslararası)
- Havaalanı Yer Hizmetleri
- Radyo-TV Veri Yayıncılığı, Haberleşme
- Elektronik Rehberlik
- Tasarım, Test, Kalite Kontrolü, Klas. v.b.
- İlaç Sanayi
- Kıymetli Metal ve Taş İşleme
- Sınai Kalıp
- Basın ve Basım Sanayi
- Zemin Etüdü ve Islahı
- Harita Yapımı
- Müteahhitlik
- Liman, İskele, Rıhtım ve Balıkçı Barınağı
- Liman, İskele ve Rıhtım Hizmetleri
- Römorkaj ve Klavuzluk Hizmetleri
- Demiryolu Kiralama
- Toplu Ulaşım ve Hizmet
- İş Makinası Servis-Bakım
- Otomasyon
- Otomotiv Yan Sanayi (mevcut üretim tesisi bünyesinde)

9. GÜMRÜK VERGİSİ VE TOPLU KONUT FONU İSTİSNASI

Teşvik Belgesi kapsamındaki makina-teçhizat ithalatı, yürürlükteki İthalat Rejimine göre ödenmesi gereken gümrük vergisi ve toplu konut fonundan istisnadır.

Ancak aşağıdaki yatırım malları için İthalat Rejiminde öngörülen toplu konut fonu tahsil edilir:

- 1) Binek araçları
- 2) Otobüs
- 3) Çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç)
- 4) CKD aksamı ve parçaları
- 5) Treyler (frigorifik olanlar hariç)
- 6) Mobilya
- 7) Yat ve motorbot
- 8) Kamyon (off road truck tipi ile kaya tipi damperli kamyon hariç)
- 9) Transmikser
- 10) Kesintisiz Güç Kaynağı
- 11) Beton Santrali ve Beton Pompası
- 12) Forklift
- 13) İnşaat Malzemeleri
- 14) Porselen ve seramikten mamul sofras ve mutfak eşyası
- 15) Kullanılmış makina-teçhizat

10. YATIRIM İNDİRİMİ

Yatırım indirimi, yatırım harcamalarının belli bir tutarının, gelir veya kurumlar vergisi matrahından düşülmesine imkan veren, sonuçta vergi istisnası sağlayan bir destek unsurudur.

Yatırım indiriminden, teşvik belgesi için müracaat tarihinden sonra yapılan harcamalar yararlanır.

Yatırımcının müteakip vergilendirme döneminde yapmayı öngördüğü harcamalar da indirimden yararlanabilir.

Yapılan yatırım harcamalarının ilgili yıl kazancından indirilmeyen kısmı, izleyen yıllarda yeniden değerlendirilme oranında artırılarak dikkate alınır.

Yatırım indiriminden; personel lojmanları inşası ve tefrişi, arazi-arsa alımı, yedek parça temini, esas proje dışında münferit tesisat, inşa edilmiş olarak veya inşa halinde satın alınan binalar ve kullanılmış yerli makina-teçhizat dışındaki tüm harcamalar yararlanır.

Yatırım indirimi yoluyla vergiden istisna edilen kazançlar üzerinden % 18 stopaj kesilmektedir.

Yatırım indirimi oranları aşağıda gösterilmiştir:

A) %200 Yatırım İndirimi Uygulanacak Yatırımlar

250 milyon \$ karşılığı TL'nı aşan sınai yatırımlar

B) %100 Yatırım İndirimi Uygulanacak Yatırımlar

- Kalkınmada Öncelikli Yörelerde yapılacak yatırımlar,
- Organize Sanayi Bölgelerinde yapılacak yatırımlar,
- Yöre farkı gözetilmeksizin aşağıdaki yatırımlar,
- Ar-Ge
- Çevre Koruma
- Teknopark
- Teknoparklarda yapılacak yatırımlar
- Enerji dahil Altyapı
- Öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar
- Elektronik Sanayi
- Gemi ve Yat İnşa
- Tersane
- Uçak ve Helikopter
- Eğitim

- Sağlık
- Turizm
- Maden İstihracı
- Bilişim Teknolojisi
- Yazılım Geliştirme
- Rehabilitasyon Merkezi ve Huzurevi
- Bölgesel Gelişmeye Yönelik Yatırımlar
- Küçük Sanayi Siteleri ve bunlardan oluşan Organize Küçük San. Böl.deki yatırımlar

C) %60 Yatırım İndirimi Uygulanacak Yatırımlar

Normal Yörelerde yapılacak ve (A) ve (B)'nin dışında kalan yatırımlar.

D) %40 Yatırım İndirimi Uygulanacak Yatırımlar

Gelişmiş Yörelerde yapılacak ve (A) ve (B)'nin dışında kalan yatırımlar.

11. VERGİ, RESİM VE HARÇ İSTİSNASI

Yatırımın tamamlanmasını müteakip 2 yıl içinde 10.000.-\$ ihracat yapılacağına dair taahhütname verilmesi kaydıyla;

- a) şirket kuruluşu,
- b) teşvik belgesinde öngörülen özkaynak tutarını geçmemek üzere sermaye artışı,
- c) belgede öngörülen yabancı kaynak tutarını geçmemek üzere, bir yıldan uzun vadeli yatırım kredilerinin alınması ve geri ödenmesi,
- d) gayrimenkullerin ve irtifak haklarının aynı sermaye halinde konulması halinde bunların şirket adına tapuya tescili, işlemleri damga vergisi ve tapu harcından istisnadır.

12. KDV İSTİSNASI

Teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak ithal ve yerli makina-teçhizat teslimleri KDV'den istisnadır.

Bir sabit kıymetin istisnadan yararlanabilmesi için, öncelikle makina-teçhizat niteliğinde olması, ayrıca mal ve hizmet üretiminde kullanılması gerekmektedir. İdari ve pazarlama gibi üretim dışı alanlarda kullanılan kıymetler, sarf malzemeleri, yedek parçalar, mefruşat gibi demirbaşlar ve (hizmet sektörü hariç) taşıt araçları istisnadan yararlanamazlar.

Ancak, yeşil motoru haiz çekiciler, off road truck tipi ve kaya tipi damperli kamyonlar, madencilikte kullanılan damperli kamyonlar, frigorifik kamyonlar, forkliftler, iş makineleri, vinçler ve tarım makineleri istisna kapsamındadır.

Hava, deniz ve demiryolu taşıma araçları için KDV Kanunu'nun 13/a maddesinde sayılan koşullar çerçevesinde istisnadan yararlanılabilir.

13. FONDAN KREDİ TAHSİSİ

Yatırımları Teşvik Fonu'ndan, aşağıdaki yatırımlar için kredi tahsisi yapılabilmektedir:

- a) Ar-Ge,
- b) Teknopark,
- c) Teknoparklarda yapılacak yatırımlar,
- d) Çevre korumaya yönelik yatırımlar
- e) Öncelikli teknoloji alanındaki yatırımlar,
- f) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar (BGYY),
- g) Organize Sanayi Bölgelerine taşınacak yatırımlar.

Bu yatırım konularında başvuruların az ve fon imkanlarının kısıtlı olması nedeniyle kredi desteği yeterince uygulanamamaktadır. Kredinin faiz oranı % 15 olup, tahsis edilecek kredi miktarı, yatırımın % 50'sini ve 250 milyar TL'ni geçemez. Krediyi uygulayacak bankalar TSKB ve SYB'dir (BGY hariç).

14. BÖLGESEL GELİŞMEYE YÖNELİK YATIRIMLAR (BGYY)

BGYY, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Hatay, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde yapılan 3 trilyon TL'nin üzerinde ve en az 75 kişilik istihdam sağlamaya yönelik, tekstil-terbiye-konfeksiyon, entegre olmayan hayvancılık ve ulaştırma dışındaki komple yeni yatırımlardır.

Azami kredi miktarı 4,5 trilyon TL'ni geçmemek üzere, faizsiz sabit yatırım tutarının % 30'udur. Faiz oranı % 15 ve 3 yıl ödemesiz 6 yıl vadeli olup, altışar aylık taksitler halinde geri alınır.

Kredi doğrudan Müsteşarlıkça ve T. Kalkınma Bankası (anonim şirketler için) ile Halk Bankası (diğer firmalar için) aracılığıyla kullandırılır.

15. ASGARİ ÖZKAYNAK ORANLARI

Yatırımların finansmanında aranan asgari özkaynak oranları aşağıdaki gibidir:

- a) Gemi ithali ve uçak ithali yatırımlarında % 10,
 - b) KÖY'deki yatırımlarda, RO-RO ve havayolu kargo taşımacılığında % 20,
 - c) Normal ve gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlarda % 40.
- Ancak dış kredi ve/veya döviz kredisi kullanılması halinde %40 oranı, %20'ye kadar indirilebilir.

Finansal kiralama şirketleriyle kamu kuruluşlarının yapacağı yatırımlarda, Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret yatırımlarında, tersane ve gemi-inşa yatırımlarında bu sınırlara bağlı kalmaz.

ÜÇÜNCÜ
BÖLÜM

KOBİ YATIRIMLARINDA
DEVLET YARDIMLARI

1. İLGİLİ MEVZUAT

- a) 21.12.2000 tarih ve 2000/1822 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Karar (R.G. 18.01.2001/24291)
- b) 2000/1822 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin 2001/1 Sayılı Tebliğ (R.G. 18.02.2001/24322)

2. KAPSAM VE KOBİ YATIRIMI

KOBİ, bağımsız nitelikteki veya sermayesinin en fazla % 25'i büyük işletmelere ait olan küçük ve orta ölçekli işletmeler ile mikro işletmelerdir.

Desteklerin uygulanması bakımından, aşağıdaki yatırımlar KOBİ yatırımları olarak nitelendirilir:

- a) İmalat ve Tarımsal Sanayi sektörlerinde, arsa-bina hariç sabit varlıkları 400 milyar TL.nı geçmeyen mikro ölçekli (1-9 işçi), küçük ölçekli (10-49 işçi) ve orta ölçekli (50-250 işçi) işletmelerin yatırımları.

Ancak, gelişmiş yörelerdeki komple yeni yatırımlar için Kobi Teşvik Belgesi düzenlenmez. (Ar-Ge, Çevre Koruma, Teknoparklar, O.S.B. ve Küçük Sanayi Sitelerinde yapılacak yatırımlar hariç)

- b) Çanakale-İçel arası 3 km. derinliğindeki kıyı şeridi ve Nevşehir Merkez, Ürgüp, Avanos haricinde yapılacak turizm, konaklama tesisleri ile mevcut tesislerin modernizasyonu.
- c) Kalkınmada Öncelikli Yörelerde (KÖY) Sağlık yatırımları.
- d) KÖY'de Eğitim yatırımları ile gelişmiş-normal yörelerde ilk-orta eğitime ait tevsi-modernizasyon yatırımları.
- e) Madencilik, istihraç, işleme veya zenginleştirme yatırımları.
- f) Yazılım geliştirme yatırımları.

3. BAŞVURU ve KOBİ TEŞVİK BELGESİ

Kobi Teşvik Belgesi talebi için, fona irat kaydedilmek üzere, gelişmiş -normal yörelerde 100 milyon TL., KÖY'de 50 milyon TL. teminat yatırılır.

Yatırımcı tarafından ilk başvuru, anonim şirketlerin turizm, eğitim, sağlık ve tarımsal sanayi yatırımları için T. Kalkınma Bankası'na; imalat, madencilik ve yazılım geliştirme yatırımları ile anonim şirket dışındaki gerçek-tüzel kişilerce yapılacak turizm, eğitim, sağlık ve tarımsal sanayi yatırımları için T. Halk Bankası, T.S.K.B. ve S.Y.B.'na yapılır. Müsteşarlığa müracaat yatırımcı adına aracı banka tarafından yapılır ve belirlenen format içeriği bilgiler, yatırımcının bağlı olduğu Odaya tasdik ettirilir.

Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) kapsamındaki makine teçhizat için ayrıca KOBİ Teşvik Belgesi (KTB) düzenlenmez. Ayrıca YTB'nin tamamlama vizesi yapılmadan KTB düzenlenmez. KTB'ye konu olacak bina-inşaat, makina-teçhizat ile üç aylık hammadde ve işletme malzemesi toplamının 400 milyar TL'nı aşmaması gerekmektedir. Bina-inşaat harcamaları % 20'yi geçmemek üzere sadece turizm, eğitim ve sağlık harcamalarında dikkate alınır.

KTB'de bina-inşaat harcaması öngörülen yatırımlarda en fazla 2 yıl, diğer yatırımlara bir yıl süre verilir. İtf'a planında değişiklik yapılmaması kaydıyla haklı sebepler dikkate alınarak, aracı banka tarafından en fazla 12 aylık süre uzatımı yapılabilir.

4. DESTEK UNSURLARI

KOBİ yatırımları için öngörülebilecek destek unsurları şunlardır:

- a) Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası
- b) Yatırım İndirimi
- c) KDV İstisnası
- d) Vergi, Resim, Harç İstisnası
- e) Fondan Kredi Tahsisi

5. FONDAN KREDİ TAHSİSİ

Fon kaynaklı krediler; makina-teçhizat alımı için yatırım kredisi, hammadde-işletme malzemesine yönelik olarak işletme kredisi olarak kullanılabilir.

Turizm, eğitim ve sağlık yatırımlarında, sabit yatırımın % 20'sini geçmemek üzere bina-inşaat harcamaları ile tesisat ve mefruşat harcamaları da yatırım harcaması olarak kabul edilir.

Tahsis edilecek kredi miktarı, işletmenin ölçeğine, sektöre ve yöresine bağlı olarak yatırımın % 20'si ile % 60'ı arasında değişmekte, ancak 200 milyar TL'sini geçmemektedir.

Yatırım kredisi ile birlikte işletme kredisi talep edilmesi halinde, üç aylık işletme sermayesini geçmemek kaydıyla ve faizsiz yatırım tutarının % 20'sine kadar işletme kredisi tahsis edilebilir. Bu tutar 80 milyar TL'sini geçemez.

Sadece işletme kredisi kullanılması halinde azami tutar 35 milyar TL'dir.

Sabit yatırımın, gelişmiş ve normal yörelerde % 30'unun, KÖY'de % 20'sinin özkaynaklardan karşılanması gerekmektedir.

Yatırım kredilerinin faiz oranları KÖY'de % 10, diğer yörelerde % 15; işletme kredilerinin faiz oranları ise KÖY'de % 15, diğer yörelerde % 25'dir.

Vade yatırım kredilerinde azami 4 yıl (Ödemesiz dönem bir yıl), işletme kredilerinde ise 2 yıldır.

Fondan KOBİ'lere tahsis edilecek kaynakların en az % 30'u Esnaf ve Sanatkar Odalarına kayıtlı KOBİ'lere ayrılır.

